

Őrjárátháromszövetkezeti építkezésen

Tápén: derekas munkát végeznek az építők

Deszken: még hozzá sem fogtak

Röszkén: szabad szombat — hétfőn

Közel 30 millió forint beruhásból korszerű szarvasmarha-telepeket, tejgazdaságokat hoznak létre a tápéi Tiszatáj, a deszki és a röszkei Kossuth tsz-ekben. A több száz fejtőtehenet befogadó istállók, borjúnevelők, tejházak, hidrofórházak és takarmánytárolók felépítéséhez már hozzákezdett a Csongrád megyei Építőipari Vállalat.

Hogyan halad a munka? Erre kerestük a választ a három gazdaságban.

Zavartalan az anyagszállítás

Tápén nincs panasz. A leendő majorban Kiss István művezetővel 24 építőmunkás, kubikos, kőműves, ács, gépkezelő és segédmunkás dolgozik. Már a tejház tetejét betonozzák, s húzzák fel a 196 férőhelyes tehénistálló falait is.

— Ha ezt a munkaslétszámot meghagyják — mondta a művezető —, akkor időre befejezzük az év végéig tervezett munkát, sőt a többi épület alapozásához is hozzákezdünk, amit majd jövőre építünk tovább. A munkát megkönnyíti, hogy a vállalat előregyártó telepéről készen kapjuk a betont. Amikor kell, azonnal szállítják. A jelenlegi feltételekkel eleget teszünk a követelményeknek, s két és fél millió értékű munkát elvégzünk őszig.

Hová teszik a jóságot?

A deszki Kossuth Tsz-ben hasonló építkezésnek kellene folynia. Eddig azonban csak éppen megmutatták magukat a kivitelező vállalat emberei. A tsz elnökhelyettese, Gárdonyi Imre panasolta el, hogy érdemi munkát eddig még nem láttak az építkezésből.

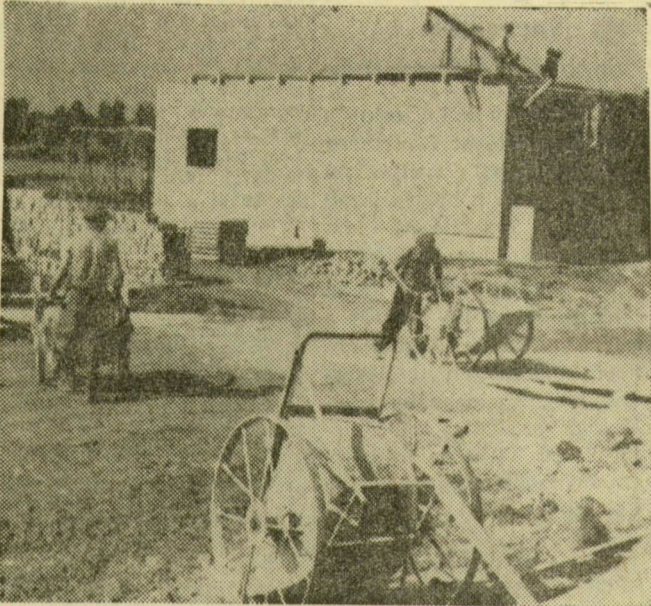
— Kihoztak ide egy-két vagon meszet, ami röviddel utána beázott és tönkrement, majd elfuvarozták valahová. Van ugyan két köbméternyi épületfa, pár vagon sóder és cement. A már ideszállított betonelemek egyrészt visszahozták, mert mint kiderült, nem jó az anyag mérete.

Közben megjött a tsz elnöke, Lele Ferenc is, aki a következőket mondta:

— Ötven vemhes üszőt csak azért vásároltunk, mert számítottunk az új száznövelelő férőhelyes istállóra. Az állatállomány most háromszáz darabon felül van. Hová teszik a sok jóságot, ha nem készül el időre az istálló? Eddig is dugdostuk az állatokat hol ide, hol oda. Már abba is belementünk, hogy saját kőműveseinket átadjuk a kivitelezőnek, csak már fogjanak a munkához. Látna viszont, hogy máig nem történt semmi, kibéreltük az Ördögh-féle tanyát, hogy átalakítsuk istállóra. A kőműveseink most ott dolgoznak, hogy kilencven marhának helyet teremtsünk észre, téltre. Beleöltünk 170 000 forintot a szarvasmarha-telephez vivő bekötőút földmunkáiba is. Az útépítők viszont nem jelentkeztek még most sem a munka folytatására.

Mi lesz, ha esőt kapnak?

A deszki mostoha körülményektől valamivel jobb a helyzet a röszkei Kossuth Tsz leendő tejgazdasága színhelyén. Kijelölték épületeik helyét, sőt a tejház alapját már kiásták. Látogatásunk napján délelőtt fél 12-kor öt építőmunkás lézengett a sátorozás és az építőanyagok közt. S. P. újszentiváni kubikos jócskán felöntött a garatra, s a többiek is fenntartotta a munkában. A művezető szabadszombatot tartván, még pénteken elutazott és hétfőn délelőtt még nem volt a munkahelyén. Ifj. Fülöp István kubikos brigádevető szerint pár nap múlva ömlik majd ide a beton, s bizonyára nem ötven „dolgoznak” majd, mint most.

Jó ütemben halad a tejgazdaság építése Tápén

Igaz, építőanyagot nemigen látunk azonkívül, hogy közben a tsz épített egy harminkét vagonos magtárat is. Annak az anyaga hever szanaszajjal.

S ha mégis komolyan hozzákezd a kivitelező a munkához, mi lesz, ha néhány napos esőt kapnak? A bekötő út földmunkáit ugyanis a tsz nem készítette el határidőre, sőt a tervek sem rendelték meg, állítólag csak a napokban. Ez a mulasztás rossz idő esetén ürügy lehet a kivitelezőnek saját bizonyítványának megmagyarázására, mert ha itt felázik a föld, a legerősebb vontatók

sem viszik be az építőanyagot a munkahelyre.

A három nagy tehenészet létrehozásának feltételei távolról sem azonosak. Az építkezés összhangja igen labilis, pedig azonos időre kellene a tejgazdaságoknak felépülniük. Hogy mennyire nem jó az építkezés összhangja, arra példa a deszki tapasztalat. Véleményünk szerint azonban az érdekelt tsz-ek sem tettek meg mindent a cél érdekében. A nekik szánt földmunkák elvégzésének határidejét is tologatták, s ez kihatott az építkezés eddigi menetére is.

L. R.

A nehézségek, gondok ellenére biztatók az eredmények

Igazgatói tanácsülés a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalatnál

Már nyitott könyvként áll a vezetők és a munkások előtt a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalatnál is az év első hat hónapja munkájának eredménye. A számok tükrében vizsgálhatják tevékenységüket, s a következtetések alapján megjelölhetik a második fél év legfontosabb tennivalóit. Az igazgatói tanács tüzte elsőnek ülése napirendjére az első félévi munka eredményeiről szóló beszámoló vitáját, a tények és adatok elemzését. A fontos tanácskozáson részt vett Győri Imre elvtárs, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának első titkára, Perjesi László elvtárs, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára és Petrovics Jánosné, a Könyvgyártóipari Minisztérium főosztályvezetője is.

A kenderfonógyár rekonstrukciója nehezíti a munkát

Miről beszélnek a vállalat vezérigazgatója által a tanácsülésen ismertetett számok? A vezérigazgató előbb a vállalat egész évi tervfeladatairól beszélt, melyek szerint az idej esztendő jelentős termelés-felütnak kell jellemeznie. Az igazgatói tanácsülés az első fél év eredményei alapján megállapította, hogy a termelés-felütnak sem a fonodák, sem a szövődék nem tudták elérni. Egyedül csak a zsák- és zsákiszövettermelés növekedésében érték el a kitűzött szintet.

A gyáregységek közül a pécsi kenderfonógyár és a szegedi jutaáru-gyár időben szervezte meg a nagyobb termelési feladatokat teljesítésének műszaki és munkafeltételeit. E két gyárban mindkét negyedévben zavartalan volt a terv teljesítése annak

ellenére, hogy a pécsi üzemben nem volt biztosított a harmadik műszak vezetése. A szocialista létesítmények bővítése még mindig megoldatlan.

A szegedi kenderfonógyár a rekonstrukció következtében eleve kedvezőtlen körülmények között kezdte meg évi munkáját. Nehezítette a tervteljesítést a munkaerőhiány. Különösen nem volt elegendő munkás a víz- és szárazfonó üzemből. A kenderfonógyár éves terve szerint viszonylag alacsony volt a termelésnövekedés előírása, de még ezzel a feladattal sem tudott megbirkózni. Látna a nehézségeket, a vállalat vezetősége csökkentette az üzem első és második negyedéves termelési programját.

A nehézségek ellenére — kis eltéréssel — teljesíteni tudták tervüket a más üzemek részére gyártott fonalból. A központi gyár szövődéjének fonalállítására azonban nem volt zavartalan. Sok jogos panaszt kaptak a fonalak minőségére. Különösen januárban és februárban a minőségi hibák tervleamaradásához vezettek.

Több intézkedés a minőség javításáért

A termelés javítása érdekében hat hónap alatt számos műszaki intézkedést, egyéb rendelkezést hozott a vállalat vezetősége. Alapbérrendezést valósítottak meg a fonodákban és szövődékben. Külön tanulópárti alakították ki a központi gyárban. Megteremtették az exportponyvagyártáshoz szükséges extra minőségű kenderfonalgártás előfeltételeit, kidolgozták a fonalfajta szabványát, előírását. A munkaerőhelyzet könnyítése érdekében léányszállásokat alakítottak ki, az elsőt a kenderfonóban hozták létre, a második építése a központi gyárban befejezés előtt áll.

A központi gyárban az év eleji nagymérvű lemaradás után mind a szövődékben, mind az egyéb üzemből jelentős volt a javulás a második negyedévben. Lényegesen változott is a negyedévi program az eredeti tervhez mérten. A gyármánytelődés terven felül feladta

tot rótt a vállalat központi gyárára a ponyvakészítésben. Erre sem létszámmal, sem műszaki előfeltételekkel nem volt kellően felkészülve az üzem.

Az elmúlt fél év során több minőségjavító intézkedést vezettek be a vállalat gyáregységeiben. Egyes fonalfajtáknál a szortírozott kendert kétszer törlik, a korábbi egyszeri törés helyett. Intenzívebb gerebenezést alkalmaznak. A vízefonógépeken emelték a víz hőfokát. A minőségjavító intézkedések nyomán javult a fonalak szőhetősége. Bár mérsékelt formában, de ez már jelentkezik a termelékenység alakulásában.

A második negyedév már jobb volt

Az első fél év során nyersanyag-ellátási problémája nem volt a vállalatnak, de a készletek áttekinthetőségét, a megfelelő választék biztosítását, a helyes anyagátrolást még mindig nehezítik a raktárgondok. A munkaerő-ellátottság is állandó probléma, ezért munkaerőtoborzó brigádokat küldtek a falvakba. A vidéki munkaerő-toborzás eredményességét igyekeztek növelni azzal, hogy a dolgozók szállítására állították be a vállalat autóbuszát. S a már említett léányszállások kialakításával is segítették a vidéki munkások letelepedését.

A termelékenység alakulása sem érte el a tervezett szintet. A vállalat programja szerint fél év alatt 4,2 százalékkal kellett volna emlékednie a termelékenységnek, s a tényleges növekedés csak 1 százalékos volt. Ebben szerepet játszott a szegedi kenderfonógyár rekonstrukciója, mert több termelőegységet át kellett helyezni. Ez az intézkedés a raktáruk szétszórtságát is növelte. Meghosszabbodtak a szállítási útvonalak, ennek kapcsán több szállítómunkást kellett foglalkoztatni. A termelékenység növelésére hozott intézkedések nem maradtak hatástalanok. A második negyedévben a bázishoz mérten már 3 százalékkal nőtt a termelékenység. Több intézkedés pedig — remélhetően — a második félévben éreztetni majd hatásait.

A termelési nehézségek leküzdése közben egy pillanatra sem feledkeztek meg a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat vezetői a gyártmányfejlesztésről. Hat hónap alatt 10 exporttermék mintáit készítették el. Ezek közül öt ponyvaféleség volt. A belkereskedelem részére 26 mintát készítettek, többnyire szőnyegmintákat. Ezekből és a korábbi mintákból a fél év során összesen 14 gyártást kezdtek meg.

Hogyan tovább?

Az igazgatói tanácsülésének legjelentősebb része volt, melyben a további feladatokat beszélték meg. Több pontba foglalták a legfontosabb feladatokat. Egyebek között igen fontosnak tartják a műszaki és gazdasági előfeltételek további javítását, hogy az éves tervfeladatot teljesítsék.

A kenderfonalak minőségének további javításáért is több intézkedést hoztak a központi gyárban, hogy növeljék az első osztályú szövetek részarányát. A munkaerőhelyzet stabilizálására, határidőre készítik el az új szegedi léányszállást, s arról is gondoskodnak, hogy a férőhelyeket minél előbb igénybe vegyék új munkások. Ugyancsak gondoskodnak a fiatal munkáslétszámkeret feltöltéséről, a fonó- és szövőipari tanulók beiskolázásáról. A most következő hetekben összehasonlításokat végeznek a fonodák között. A legjobb tapasztalatokat, munkamódszereket általánosítják.

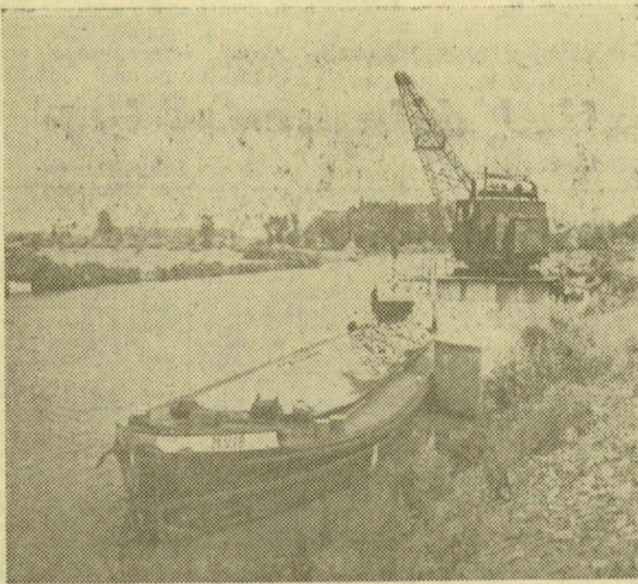
N. E.

Szelidítik a Tiszát

Mi mindent mondtak már a Tiszáról!

Hogy szeszélyes, mint egy menyecske, szélsőséges, szelíd, vad, kiszámíthatatlan, tomboló, csöndes. Ráragadt a szőke jelző is, meg az, hogy kanyargós. Hanem ezt az utóbbit Mikszáth szebben fogalmazta. „Máslíja” van a Tiszának, „kanyarog, mint a kibontott pántlika”. A csónakot, amiről Tokajban lemaradt az utas — Mikszáth írja —, könnyen utoléri gyalogszerrrel, még várnia is kell. Mert gyalog egyenes úton mehet, de a ladik megjárja a pántlika minden hajlását.

Sok bajt okoztak már ezek a „pántlikák”. Különösen a múlt század második feléig. Mert akkor — sok évtizedes munkával — a „sallangok” jó részét levágták. 1420 kilométerről 977-re rövidült

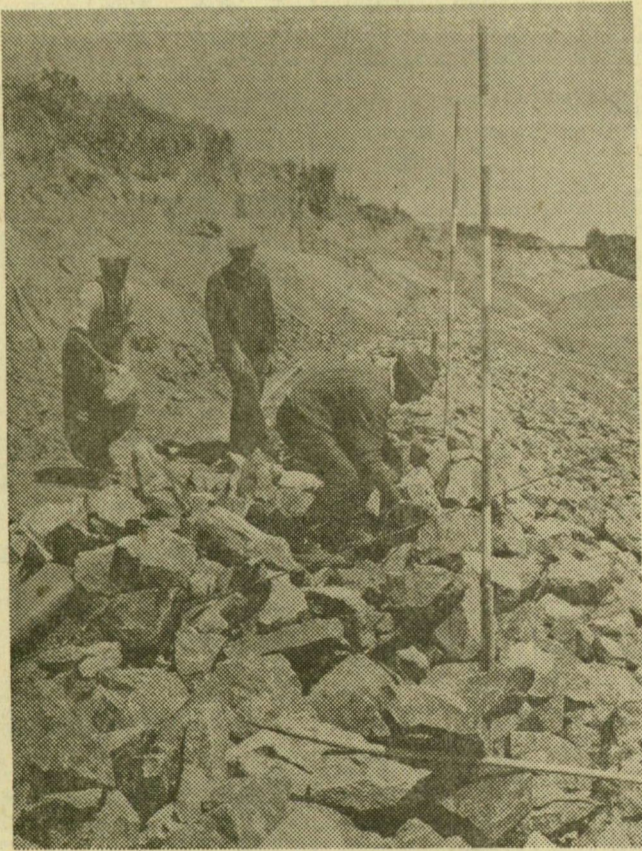
Követ Tokaj ad a munkához. Daru-rakja meg a hatalmas uszályt

a folyó, erős gátak kísértek kétoldalt, Hanem azért szemmel kell tartani most is. Mert mind igaz, s érvényes mindmáig az a sokféle jelző, amivel illették eleddig. Hisz van még pántlikája elég, ezért aztán — különösen fent Szabolcsban, Szatmárban, ahol nagyobb a sodrása — sok bajt okoz ma is. Szaggatja, rongálja a partokat a kanyarokban, sok száz hold jó föld, kert, gyümölcsös vált a martalékkává.

De ha meg tudták zabolázni annak idején, legvadabb korában, akkor most ne tudnának elbánni vele!?

A sodrását persze nem lehet csendesíteni. Mégis kifognak rajta: kövezik a legveszélyesebb partrészeket, pajzsot emelnek a víz elé. Követ Tokaj ad a nagy munkához, amit a Felső-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság végeztet több millió forintos költséggel. Fent dolgoznak most Tiszabézdéd határában, köveik rakják ki a „pántlikákat”. Szelidítik a Tiszát, lefogják erejét, hogy kevesebb bajt okozzon ezután.

A. K.

Itt már kevesebb kárt tehet a víz